dosarul nr. 2-957/2024 /2-24060896-38-2-05062024/

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

17 februarie 2025 mun. Orhei
Judecătoria Orhei, sediul Central
Instanța de judecată în componența:
Președintele ședinței, judecător Steliana LAZARI
Grefier Mircea DOLGHI

***Cu participarea**:* reprezentantului reclamantei- avocatul Irina Godoroja, conform mandatului MA 1899106 din 26 februarie 2024;

reprezentantul părții pîrîte desemnat din oficiu- avocatul Boris Bulbuc, conform mandatului MA 2145002 din 28.06.2024,

pârâtei-*Iliev Ioana*, născută la data de ***** cu domiciliul în raionul ***** (deținută în *****), IDNP *****.

În lipsa: reclamantei *Gondiu Maria*, născută la data de *****, cu domiciliul în raionul *****, IDNP *****;

Procedura de citare legală îndeplinită:

Examinând în ședință publică, în limba de stat, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de *Gondiu Maria* către *Iliev Ioana*, despre repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune, instanța de judecată,

A Constatat:

Argumentele acțiunii declanșate:

Prin cerere înregistrată pe rolul judecătoriei Orhei sediul central din 05.06.2024, reclamanta Gondiu Maria, a acționat în contradictoriu cu Iliev Ioana, solicitînd repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune.

În motivarea acțiunii partea reclamantă a indicat, prin Sentința judecătoriei Orhei sediul central din *****, pîrîta Iliev Ioana, a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 al.(1) Cod Penal-omor.

La data de 20.02.2024, în jurul orei 14:50, pîrîta Iliev Ioana, aflîndu-se la domiciliul soțului său Iliev Vitalie, din s. *****i, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma unui conflict apărut brusc între ea și Iliev Mihail, acționînd cu intenție, dîndu-și seama de caracterul acțiunilor sale, i-a aplicat acestuia cu cuțitul o lovitură în regiunea omoplatului, cauzîndu-i o plagă a toracelui, lezarea plămânului drept, hemotorace pe dreapta, cu lezarea pleurei parentale, în rezultatul căruia la data de 20.02.2024, ora 20:20 Iliev Mihail a decedat la spitalul raional Orhei. De la comiterea interacțiunii și pînă la moment, reclamantei i-au fost cauzate suferințe psihice. Drept urmare a pierderii

feciorului, starea de sănătate a reclamantei s-a înrăutățit. Stres emoțional, care au repercusiuni asupra stării de sănătate a reclamantei.

În drept, reclamanta și-a motivat acțiunea conform prevederilor art. 2036, 2037 Cod Civil. În dovedire, s-au anexat înscrisuri.

Cerințele reclamantei:

Prin cererea de chemare în judecată reclamanta Gondiu Maria îi solicită pîrîtei Iliev Ioana:

- Repararea prejudiciului moral în cuantum de 150 000,00 lei.
- Repararea prejudiciului material în sumă de 8920,94 lei.
- Compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziția procesuală a părților în ședința de judecată:

- *Interesele părții reclamante în ședința de judecată au fost reprezentate de avocatul Irina Godoroja* (f.d. 2)- care în ședința de judecată a expus aceleași motive de fapt și de drept în susținerea acțiunii depuse.
- *Interesele părții pîrîte, au fost reprezentate de avocatul desemnat din oficiu Boris Bulbuc* (f.d. 26).

  La cauză avocatul părții pîrîte a prezentat și o Referință în care a indicat, pîrîta Iliev Ioana, a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 al.(1) Cod Penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de *****. Se indică că cuantumul prejudiciului moral pretins este exagerat. Nu au fost prezentate probe care să demonstreze că reclamantei i-au fost aduse prejudicii. Suma prejudiciului pretins, nu este rezonabilă în raport cu circumstanțele stabilite pe caz. Realizarea unui drept, nu se face gratuit, urmează a fi respectată sarcina probațiunii (f.d. 32-33):
- *Fiind audiată în ședința de judecată prin intermediul videoconferinței, partea pîrîtă Iliev Ioana* a explicat, a fost în relații de căsătorie cu Iliev Vitalie, fostul soț al reclamantei. Cu soțul și feciorul acestuia Iliev Mihail și concubina ultimului, toți locuiau în casa de locuit din s. *****i. Casa era înregistrată pe numele lui Iliev Mihail. Decedatul nu era angajat în cîmpul muncii, el aducea în gospodărie deferite persoane, făcea abuz de băuturi spirtoase. Decedatul și concubina sa trăiau pe banii, expediați de reclamantă. Suma solicitată este prea mare, este în stare să achite ca prejudiciu în sumă de 8000,00 lei (f.d. 51 verso).

Aprecierea instanței:

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră necesar de a admite acțiunea, din următoarele considerente de fapt și de drept:

Motivarea de fapt:

În ședința de judecată s-a stabilit, reclamanta Gondiu Maria este mama defunctului Iliev Mihail (*născut la data de* *****), rezultat din relația acesteia cu Iliev Vitalie (f.d. 8). La data de *****, reclamanta a divorțat de soțul Iliev Vitalie, iar ulterior a plecat la muncă peste hotare în Olanda, unde se află și pînă la momentul actual. Ulterior, Iliev Vitalie s-a recăsătorit cu pîrîta Iliev Ioana și împreună cu fesiorul din prima căsătorie Iliev MIhail, locuiau în casa din s. *****i. Casa în care locuiau, era înregistrată pe numele decedatului ILiev Mihail, acesta a adus-o în gospodărie și pe concubina sa Doina.

Relațiile dintre fecior pe de o parte și tatăl și pîrîta Iliev Ioana, pe de altă parte erau conflicutale, în mare parte datorată consumului de alcool practicat în această familie. Feiorul Iliev Mihail, nu era antrenat la vreo muncă, era asigurat material de către reclamanta Gondiu Maria, care de peste hotare expedia bani pentru întreținerea lui. Periodic Iliev Mihail pleca la reclamantă peste hotare, după care revenea în țară.

La data de 20.02.2024, în jurul orei 14:50, la casa din s. *****i, în rezultatul unui conflict invit între ILiev Mihail și soții Vitalie și Ioana ILiev, toți fiind în stare de ebriate, dîndu-și seama de caracterul prejudicioabil al acțiunilor sale, pîrîta Iliev Ioana în mod intenționat, i-a aplicat lui Iliev Mihail o lovitură de cuțit în regiunea omoplatului, în rezultatul leziunilor primate ILiev Mihail, tot în acea zi, în jurul orei 20.20 a decedat.

Pe faptul indicat mai sus, pîrîta Iliev Iona a fost recunoscută prin sentința Judecătoriei Orhei sediul central nr. 1-114/2024 din *****, vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 al.(1) Cod Penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de *****, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei (f.d. 10-17).

Motivarea de drept:

Art. 1998 al.(1) Cod Civil Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Art. 2031 al.(4) Cod Civil, Persoanele obligate să repare prejudiciul cauzat prin deces vor fi ţinute să compenseze şi cheltuielile de înmormîntare necesare, ţinînd cont de statutul social al defunctului şi de obiceiurile locale, persoanei care le-a suportat.

Art. 2036 al.(1) și (2) Cod Civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Art. 2037 Cod Civil, Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

SOLUȚIA PE CAUZĂ:

Obiectul prezentei acțiuni, se rezumă la repararea prejudiciului material și moral rezultat din delict. Nemijlocit la cauză sunt întrunite condițiile unei răspunderi delictuale (fapta ilicită, confirmată prin Sentința Judecătorească nr. 1-114/2024 din *****, vinovăția pîrîtei, prejudiciu), fără a fi necesar o dezvoltare amplă în acest sens.

La caz, avem situația cînd în rezultatul acțiunilor criminale ale pîrîtei Iliev Iona, a survenit decesul persoanei ILiev Mihail, iar ruda acestuia, la cazul concret mama Gondiu Maria, inițiază acțiune în judecată, solicitînd repararea prejudiciului material și moral.

În partea ce privește repararea prejudiciului material în cuantum de 8920,94 lei, instanța notează;

În conformitate cu prevederile 2031 al.(4) Cod Civil, persoana care a suportat cheltuielile de înmormântare are dreptul la compensarea acestora de la persoana vinovată, în măsura în care cheltuielile sunt justificate și rezonabile.

La caz, partea reclamantă a făcut dovada cheltuielilor suportate pentru funerariile fiului, în cuantum de 8920,94 lei, confirmate prin bonuri de plată (f.d. 18)

Având în vedere că partea reclamantă, a făcut dovada achitării cheltuielilor aferente funerariilor defunctului, instanța consideră întemeiată solicitarea de compensare.

Prin urmare, pîrîta va fi obligată, la compensarea cheltuielilor de înmormântare în cuantum de 8 920,94 lei, sumă ce se justifică prin bonuri de plată anexate la dosar.

În partea cerinței privind repararea prejudiciului moral în sumă de 150 000,00 lei

Întrebarea de drept în prezenta speță constă în faptul, în ce condiții rudele unei persoane decedate (*anume decedate*) sunt îndreptățite de a pretinde repararea prejudiciului moral rezultat din infracțiune, aceasta fiind o condiție necesară în scopul stabilirii corecte a calității de ”*reclamant respectiv*”, or de fapt, decedatul poate să aibă numeroase rude și toți pot pretinde la repararea prejudiciului.

Viața este o valoare supremă, care este nemijlocit legată de persoană, ea încetează prin survenirea decesului, aceasta(viața) nu poate fi transmisă cuiva. Această valoare(viața), de rînd cu dreptul la nume, la muncă, face parte din categoria drepturilor personal nepatrimoniale, care nu pot fi transmise prin succesiune și nu pot fi exercitate prin reprezentat.

Din aceste considerente, viața ca drept personal nepatrimonial, nu poate fi inclusă în componența masei succesorale (art. 2162 Cod Civil).

Legislația națională nu conține referințe privitor la acele rude și de care grad, care sunt în drept de a pretinde repararea prejudiciului moral, odată cu survenirea decesului rudei apropiate.

Neexistând o abordare legislativă în acest sens, prejudiciul moral rezultat în urma decesului persoanei din delict, se repară pe baze generale, nemijlocit la cauză fiind aplicabile prevederile art. 1998 Cod Civil, or condiția impusă de legislator este că, se repară doar prejudiciul.

Așa cum este menționat mai sus, dreptul de a cere repararea prejudiciului moral, în legătură cu decesul rudei apropiate, nu se include în componența masei succesorale.

Respectiv, persoana care solicită repararea prejudiciului moral, trebuie să probeze că întrunește calitatea de persoană păgubită, adică face parte din acel cerc de rude apropiate decedatului, care a fost prejudiciat prin suferințe, oportunitatea de a continua viața socială, etc. Această condiție este necesară pentru probarea calității de ”reclamant respectiv” și de a nu admite îmbogățirea fără justă cauză.

Practica judiciară constant recunoaște că, părinții victimei unui deces cauzat ilicit, suferă o atingere gravă a vieții lor afective și familiale, pierderea copilului reprezentând un traumatism emoțional deosebit de intens.

În speță, instanța reține că între reclamantă și fiul său decedat, exista o legătură familială apropiată și constantă, victima deseori vizita mama peste hotare, însuși pîrîta a recunoscut că reclamanta își aștepta fiul să vină în Olanda, deci relațiile dintre fiu și mama erau permanente și destul de stînse, iar suferința morală rezultată din pierderea acestuia este profundă, justificând acordarea unei reparații bănești cu titlu de prejudiciu moral în sumă de 150 000,00 lei.

<u>Cheltuielile de judecată:</u>

În corespundere cu art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Ţinînd cont că, la depunerea cererii de chemare în judecată, reclamanta conform legii (*Anexa nr. 2 pct. 1.1.4 al Legii Taxei de Stat nr. 213/31.07.2023*), a fost scutită de la plata taxei de stat, iar pîrîta, este partea care a pierdut procesul civil și nu este scutită de la plata taxei de stat, respectiv în temeiul art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, taxa de stat, urmează a fi încasată de la pîrîtă integral.

Mărimea taxei de stat, se stabilește în conformitate cu art. 87 alin. (1) lit. a) Cod de procedură Civilă, potrivit căreia, valoarea acțiunii se determină din suma solicitată, respectiv taxa de stat, în partea pretenției cu caracter patrimonial constituie suma de 606,80 lei, iar în partea pretenției cu caracter nepatrimonial, conform Anexei nr. 1 pct. 1.9 al Legii *nr. 213/31.07.2023,* constituie suma de 250,00 lei.

În conformitate cu prevederile art. art. 94, 236-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

H o t ă r ă ș t e:

Se admite, cererea de chemare în judecată depusă de *Gondiu Maria* către *Iliev Ioana*, despre repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune.

Se încasează de la *Iliev Ioana*, născută la data de ***** cu domiciliul în raionul ***** (deținută în *****), IDNP *****, în beneficiul reclamantei *Gondiu Maria*, născută la data de *****, cu domiciliul în raionul *****, IDNP *****, suma de **150 000,00 lei**, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune și prejudiciu material în sumă de **8 920,94 lei**, în total suma de **158 920 (una sută cincizeci și opt mii nouă sute douăzeci),94 lei.**

Se încasează de la *Iliev Ioana*, născută la data de ***** cu domiciliul în raionul ***** (deținută în *****), IDNP *****, în beneficiul statului, taxa de stat în cuantum de **606,80 lei,** pentru pretenția cu caracter patrimonial și suma de **250,00 lei**, pentru pretenția cu caracter nepatrimonial, în total suma de **856 (opt sute cincizeci și șase),80 lei.**

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei sediul central.

Președintele ședinței,
judecătorul /semnătura/ Lazari Steliana.

Copia corespunde originalului Lazari Steliana